

Jaarrekening 2018

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
1 BESTUURSVERSLAG	1
1.1 DOELSTELLING.....	1
1.2 JAARREKENING 2018.....	1
1.3 SAMENSTELLING BESTUUR.....	2
1.4 BELEID MET BETREKKING TOT OMVANG EN FUNCTIES RESERVES EN FONDSSEN.....	2
1.5 BELEGGINGSBELEID.....	2
1.6 ACTIVITEITEN IN 2018.....	3
1.7 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018.....	5
1.8 ACTIVITEITEN IN 2019.....	5
BEGROTING 2019	6
A. BALANS	7
B. STAAT VAN BATEN EN LASTEN	8
C. ALGEMENE TOELICHTING	10
D. KASSTROOMOVERZICHT	11
E. TOELICHTING OP DE BALANS	12
F. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	15
G. OVERIGE GEGEVENS	23
- BESTEMMING SALDO	
- GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	

Voorwoord

1. Bestuursverslag

1.1 Doelstelling

De Belangenvereniging Longfibrosepatiënten Nederland, statutair gevestigd in Maastricht, wil de bekendheid van de aandoening longfibrose verbeteren, zowel binnen de medische wereld als daarbuiten. Daarnaast wil de vereniging patiënten, lotgenoten en andere betrokkenen met elkaar in contact te brengen.

De belangenvereniging wil dit bereiken door:

- het informeren van longfibrosepatiënten en hun directe omgeving over onder meer de ontwikkelingen op het gebied van onderzoek, behandelingen, zorgverzekeringen en gebruik van zuurstof;
- het bevorderen en stimuleren van onderlinge contacten tussen longfibrosepatiënten;
- het organiseren van landelijke bijeenkomsten met gastsprekers zoals longartsen, fysiotherapeuten, psychologen en andere deskundigen;
- het organiseren van regionale bijeenkomsten en huiskamerbijeenkomsten waar lotgenoten elkaar ontmoeten en hun ervaringen kunnen uitwisselen;
- het bevorderen van kennis over de verschijnselen en klachten van de longfibrosepatiënt;
- het verzorgen van voorlichtingsmateriaal voor patiënten, huisartsen, specialisten, longverpleegkundigen en anderen;
- het bevorderen en meewerken aan wetenschappelijk onderzoek;
- het actief deelnemen aan activiteiten zoals gezondheidsbeurzen en symposia.

1.2 Jaarrekening 2018

De jaarrekening 2018 is opgesteld conform 'Richtlijn 640', de richtlijn voor organisaties zonder winststreven.

Volgens de statutaire bepalingen wordt jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het jaar een Algemene Ledenvergadering gehouden, waarin de door het bestuur opgemaakte en ondertekende jaarstukken ter goedkeuring worden voorgelegd.

1.3 Samenstelling bestuur

Het bestuur van de vereniging bestond eind 2018 uit:

- De heer R. Bickerstaffe, voorzitter
- De heer H. Roseboom, secretaris/penningmeester
- De heer T. Sewalt, bestuurslid (patiënt)
- De heer H. Hofstee, bestuurslid (patiënt)
- Mevr. W. Hekking-Mulder, bestuurslid (partner van patiënt)
- De heer H.v.d. Haak, bestuurslid (patiënt)

Gedurende het boekjaar is de heer H. v.d. Haak toegetreden tot het bestuur. Het bestuur is verheugd met deze versterking. Tevens participeert in het bestuur mevrouw L. Naber, die op parttime basis voor de vereniging werkzaam is.

Daarnaast zijn er werkgroepen voor de website, het nieuwsblad, voorlichting en lotgenoten-contact (onder andere huiskamerbijeenkomsten en regionale bijeenkomsten).

1.4 Beleid met betrekking tot omvang en functies reserves en fondsen

Het Penders Fonds heeft als doelstelling het (mede)financieren van wetenschappelijk onderzoek, dat de kwaliteit van leven van huidige en toekomstige patiënten met longfibrose kan verbeteren. Voorstellen voor onderzoek kunnen door iedereen ingediend worden, maar zullen veelal komen uit de omgeving van leden van onze adviesraad. Over de voorstellen wordt beslist door het bestuur, in overleg met leden van de adviesraad en eventueel andere deskundigen. De vereniging wordt zo mogelijk betrokken bij de opzet en uitvoering van het onderzoek. De inkomsten van het Pendersfonds bestaan uit giften en donaties van personen of bedrijven die de doelstelling van het Fonds een warm hart toedragen. Donaties aan de vereniging, waarvan de gever heeft aangegeven dat deze bestemd zijn voor het Pendersfonds, worden in het fonds gestort; niet-geormerkte donaties worden in principe gebruikt voor verenigingsactiviteiten. Het bestuur kan in incidentele gevallen besluiten gelden uit de algemene reserves van de vereniging te doteren aan het Pendersfonds. Het bestuur streeft er naar de middelen van het Pendersfonds zo veel mogelijk te besteden aan de doelstelling en de vrije reserve niet hoger te laten worden dan € 50.000.

1.5 Beleggingsbeleid

De Belangenvereniging Longfibrosepatiënten Nederland hanteert een defensief beleggings-beleid. Tijdelijk overtollige middelen worden op een spaarrekening of een depositorekening geplaatst, afhankelijk van de renteontwikkelingen. Er wordt niet belegd in effecten of andere risicovolle beleggingsproducten.

1.6 Activiteiten in 2018

Lotgenotencontact

Er zijn twee succesvolle landelijke bijeenkomsten georganiseerd in Nijkerk. Voor deze nieuwe locatie is gekozen vanwege de toenemende belangstelling voor deze bijeenkomsten; hierdoor is een ruimere locatie nodig. De eerste op 20 april, die werd bijgewoond door ruim 120 personen. Sprekers waren Dr. Miedema, longarts in het Erasmus MC, Drs. Schaapsmeeders, specialist ouderengeneeskunde en mevr. Dijkstra, wethouder gemeente Gouda en daar verantwoordelijk voor uitvoering van het WMO beleid. Tevens werd de Algemene Ledenvergadering gehouden. Hierin werd een korte samenvatting gegeven van het jaarverslag en de jaarrekening over 2017, welke werden goedgekeurd. Ook werd het jaarplan 2018 gepresenteerd, dat eveneens door de leden werd goedgekeurd.

De tweede bijeenkomst vond op 16 november plaats met ruim 160 deelnemers. Sprekers waren hier Drs. Elke Pothof, klinisch psycholoog in het Radboud UMC, Dr. Karen Moor, arts-onderzoeker longziekten in het Erasmus MC en mevr. Melanie van Hasselt- van der Veeke, fysiotherapeut te Geleen.

In samenwerking met gespecialiseerde ziekenhuizen zijn in 2018 regionale bijeenkomsten georganiseerd in een groot aantal expertise- en behandelcentra voor interstitiële longziekten. De belangstelling voor deze bijeenkomsten was net als vorig jaar groot, meer dan 400 personen namen aan deze bijeenkomsten deel.

In de huiskamerbijeenkomsten komt een kleine groep (6-8 personen) circa vier keer per jaar bij elkaar. De groepen zijn erop gericht ervaringen te delen. Het aantal groepen groeit gestaag.

Publiciteit

Het informatieblad 'Leven met longfibrose' is in 2018 vijfmaal uitgegeven. Het blad is ook op de website gepubliceerd, evenals andere ontwikkelingen en nieuwtjes. Uit de vele positieve reacties blijkt dat het informatieblad duidelijk in een behoefte voorziet.

De website van de vereniging in de vernieuwde vorm blijft veel belangstelling trekken evenals de basisfolder: Leven met longfibrose.

Het door ons oud-bestuurslid mevrouw R. Kulk geschreven boek, getiteld 'Verslaafd aan zuurstof' dat door onze vereniging is uitgegeven en trekt nog steeds veel belangstelling.

Belangenbehartiging

Ook in 2018 zijn we vertegenwoordigd in de het Platform Ieder(in), de opvolger van de CG-raad, het Platform Longpatiënten-verenigingen en de Vereniging Samenwerkende Ouder- en Patiëntenverenigingen (VSOP). Met het Longfonds zijn de gesprekken over nauwere samenwerking voortgezet. Een groot deel van de administratieve taken voor de vereniging worden sinds 1 januari 2015 door het Longfonds uitgevoerd. Ook op het gebied van communicatie wordt nauw samengewerkt. Deze samenwerking wordt door beide partijen als zeer positief ervaren.

Onderzoek

De samenwerking met de onderzoeksgroep Nieuwegein voor het vullen van de landelijke database met patiëntengegevens is voortgezet.

Vanuit het Pendersfonds is in 2018 een subsidie van € 35.000 toegekend aan het ILD experisecentrum van het St. Anthonius ziekenhuis in Nieuwegein voor hun onderzoek naar familiale IPF. Over de resultaten van dit onderzoek zal te zijner tijd worden gerapporteerd door middel van wetenschappelijke publicaties en via ons informatieblad.

Projecten

In 2017 is gestart met het project “Samen beslissen in de zorg voor zeldzaam”. In dit project wordt samen met de drie erkende expertisecentra gewerkt aan de opzet van een netwerk van zorgaanbieders voor longfibrose, waarin wordt samengewerkt door expertisecentra en regionale ziekenhuizen voor een gecoördineerde zorg voor longfibrosepatiënten. Tevens wordt in dit project gewerkt aan een individueel zorgplan voor deze patiënten. Dit project is in 2018 afgerond met o.a. een visiedocument over de organisatie van de zorg voor longfibrosepatiënten, waarin bovengenoemd zorgnetwerk wordt beschreven. Tevens is een basisstructuur voor een individueel zorgplan afgesproken met de betrokken expertisecentra. Voor een verdere uitwerking hiervan is vervolgens een projectvoorstel gemaakt, waarvoor subsidie is aangevraagd bij ZonMW. Helaas is deze afgewezen, maar een verbeterde versie van deze aanvraag is in ontwikkeling.

In de loop van 2018 is met financiële ondersteuning van Roche en Boehringer Ingelheim een awarenesscampagne gestart onder de titel: Longfibrose heb je niet alleen, praat er over. De doelstelling was om meer bekendheid te geven aan welke impact de ziekte longfibrose heeft op het leven van de patiënt, maar ook op diens omgeving. Deze campagne omvatte o.a. facebookcampagne met een filmpje waarin een portret wordt gegeven van een patiënt en zijn gezin. De campagne heeft ruim een half miljoen mensen bereikt en leidde tot een sterke toename van het bezoek aan onze website.

1.7 Staat van baten en lasten 2018

Lasten

De lasten zijn fors hoger dan begroot. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een subsidie vanuit het Pendersfonds aan het ILD expertisecentrum in Nieuwegein. Anderzijds zijn een aantal extra, niet-begrote activiteiten uitgevoerd. Dit betreft in de eerste plaats de afronding van het project "Samen beslissen". Daarnaast is er veel geïnvesteerd in de al genoemde awarenesscampagne.

Baten

Ook de baten zijn ruim hoger dan begroot. De oorzaken hiervan zijn grotendeels incidenteel. In de eerste plaats zijn de donaties fors hoger dan begroot door een aantal grote bijdragen aan het Pendersfonds. Ook de sponsorbijdragen waren ruim boven de begroting van zowel Roche als Boehringer Ingelheim. Zonder deze bijdragen zou de awarenesscampagne niet mogelijk geweest zijn. Tenslotte is nog een niet-begrote subsidie verkregen voor het project "Samen beslissen".

Resultaat

Het resultaat voor 2018 is vrijwel nihil. De bijdrage vanuit het Pendersfonds wordt vrijwel geheel gecompenseerd door de voor dit fonds ontvangen donaties. Dit betekent, dat er in het fonds nog voldoende ruimte is voor ondersteuning van andere onderzoeken. Het bestuur stelt voor om het resterende resultaat van € 426,00 negatief ten laste te brengen van de continuïteitsreserve, die desondanks op een voldoende niveau blijft.

1.8 Activiteiten in 2019

In het kader van lotgenotencontact zijn twee landelijke bijeenkomsten gepland. Wij streven er naar om de jaarvergadering waarin de jaarrekening 2018 kan worden gepresenteerd aansluitend op de voorjaarsbijeenkomst te houden. Daarnaast worden er enkele regionale bijeenkomsten georganiseerd, wederom in samenwerking met gespecialiseerde ziekenhuizen. De vereniging gaat onderling contact tussen lotgenoten verder promoten door het ondersteunen van huiskamerbijeenkomsten en deelname aan de Longpunten van het Longfonds.

In het kader van voorlichting en informatievoorziening verschijnt ons informatieblad vier tot vijf keer. De website wordt up to date gehouden en het nieuwe informatiemateriaal zal op brede schaal verspreid worden onder ziekenhuizen, longartsen en patiënten. Het bestuur is voornemens de website van de vereniging opnieuw in te richten, met het doel de vindbaarheid van specifieke informatie te verbeteren. Een aanvraag voor sponsoring voor deze activiteit is in voorbereiding.

In het kader van belangenbehartiging richt de vereniging zich vooral op samenwerking met het Longfonds, andere longpatiëntenverenigingen en de VSOP. Speerpunten hierin zijn de vergoeding van weesgeneesmiddelen en het verder uitbouwen van de structuur van expertise- en behandelcentra. In dit kader willen wij een project starten in samenwerking met één of meerdere expertisecentra, waarin een Individueel Zorgplan wordt ontwikkeld. Een subsidieaanvraag hier voor is in behandeling.

De samenvatting van de begroting 2019 kan als volgt worden weergegeven:

Baten

Contributies en donaties	15.000,00
Sponsoring	10.000,00
Informatiematerialen	350,00
Rente	50,00
Subsidie	<u>45.000,00</u>
Totaal baten	<u>70.400,00</u>

Lasten

Landelijke bijeenkomsten	5.750,00
Regionale en huiskamerbijeenkomsten	3.750,00
Website	1.000,00
Informatieblad	8.000,00
Overige informatievoorziening	500,00
Belangenbehartiging	500,00
Personeelskosten	49.400,00
Kantoorkosten	900,00
Bestuurskosten	<u>600,00</u>
Totaal lasten	<u>70.400,00</u>
Saldo van baten en lasten	<u>0,00</u>

A. Balans

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
<u>Activa</u>		
Vlottende activa		
- Vorderingen	0	43.231
- Liquide middelen	<u>135.452</u>	<u>107.546</u>
Totaal activa	<u>135.453</u>	<u>150.778</u>
 <u>Reserves en fondsen</u>		
<i>Reserves</i>		
- Continuïteitsreserve	47.801	48.227
<i>Fondsen</i>		
- Pendersfonds	58.072	58.464
- Fonds speciale projecten	<u>25.000</u>	<u>25.000</u>
Totaal reserves en fondsen	<u>130.873</u>	<u>131.691</u>
 Schulden		
- Schulden op korte termijn	<u>4.580</u>	<u>19.087</u>
Totaal passiva	<u>135.453</u>	<u>150.778</u>

B. Staat van baten en lasten

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
Baten			
Contributies en donaties	52.908	10.000	17.647
Nalatenschappen	0	0	81.656
Sponsoring	24.237	15.000	24.191
Informatiematerialen	310	250	285
Rentebaten	0	250	20
Instellingssubsidie	45.000	45.000	45.000
Overige baten	<u>7.013</u>	<u>0</u>	<u>775</u>
Totaal baten	<u>129.468</u>	<u>70.500</u>	<u>169.574</u>
Lasten			
Besteed aan doelstellingen - directe kosten			
- Lotgenotencontact	6.177	9.500	8.029
- Voorlichting	31.827	8.000	35.213
- Belangenbehartiging	2.904	1.500	4.500
- Project Samen Beslissen	12.195	0	2.165
- Kosten onderzoek ten laste van het Pendersfonds	<u>35.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>88.103</u>	<u>19.000</u>	<u>49.907</u>
Besteed aan doelstellingen - indirecte kosten			
- Personeelskosten	37.402	49.900	36.699
- Kantoorkosten	1.852	1.000	1.368
- Bestuurskosten	1.231	600	1.919
- Algemene kosten	<u>1.699</u>	<u>0</u>	<u>983</u>
	<u>42.184</u>	<u>51.500</u>	<u>40.968</u>
Totaal lasten	<u>130.286</u>	<u>70.500</u>	<u>90.876</u>
Resultaat	<u><u>-818</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>78.698</u></u>

J A A R R E K E N I N G 2 0 1 8

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
Het saldo wordt gemuteerd op:			
- Continuïteitesreserve	-426	0	28.698
- Pendersfonds	-393	0	25.000
- Fonds speciale projecten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>25.000</u>
Totaal	<u><u>-819</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>78.698</u></u>

C. Algemene toelichting

Grondslagen

De jaarrekening 2018 is opgesteld conform "Richtlijn 640", de richtlijn voor organisaties zonder winststreven

De in de balans opgenomen activa en passiva zijn, voor zover niet anders wordt vermeld, tegen nominale waarde opgenomen.

De vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarden minus de afschrijvingen.

De afschrijvingen zijn lineair. Het afschrijvingspercentage voor de computerapparatuur en -programmatuur is 33,33% per jaar. In het jaar van aanschaf wordt naar rato afgeschreven

Bij de bepaling van het resultaat zijn, voor zover niet anders wordt vermeld, de aan het boekjaar toe te rekenen baten en lasten opgenomen. Verplichtingen die de Belangenvereniging Longfibrosepatiënten Nederland aangaat in het kader van het door de vereniging gefinancierde wetenschappelijk onderzoek worden in zijn geheel ten laste van het boekjaar gebracht waarin de verplichting wordt aangegaan. De afwikkeling van de verplichting in de vorm van een betaling aan de uitvoerder van het onderzoeksproject geschiedt via de balans.

D. Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De netto kasstroom bestaat uit de nettomutatie van de geldmiddelen in het boekjaar.

	<u>2018</u>		<u>2017</u>	
	€	€	€	€
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Saldo van baten en lasten		<u>-818</u>		<u>78.698</u>
		-818		78.698
Mutaties in werkkapitaal				
- kortlopende vorderingen		43.231		-42.602
- Kortlopende schulden		<u>-14.506</u>		<u>15.979</u>
Totaal mutaties in werkkapitaal		<u>28.724</u>		<u>-26.622</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		27.906		52.076
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Mutaties in materiële vaste activa		<u>0</u>		<u>0</u>
Nettokasstroom		<u>27.906</u>		<u>52.076</u>
Beginsaldo geldmiddelen		107.546		55.470
Eindsaldo geldmiddelen		<u>135.452</u>		<u>107.546</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>27.906</u>		<u>52.076</u>

E. Toelichting op de balans

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
<u>Vorderingen</u>		
Te ontvangen baten	<u>0</u>	<u>43.231</u>
	<u>0</u>	<u>43.231</u>

Te ontvangen baten betreft een nalatenschap die in januari 2018 ontvangen is.

Liquide middelen

ING-rekeningen	<u>135.452</u>	<u>107.546</u>
Totaal liquide middelen	<u>135.452</u>	<u>107.546</u>

Reserves en fondsen

- Reserves		
Continuïteitsreserve	<u>47.801</u>	<u>48.227</u>
Totaal reserves	<u>47.801</u>	<u>48.227</u>

Continuïteitsreserve

Stand per 1 januari	48.227	19.529
Aandeel verdeling saldo boekjaar	<u>-426</u>	<u>28.698</u>
Stand per 31 december	<u>47.801</u>	<u>48.227</u>

Het bestuur zou graag beschikken over een continuïteitsreserve die voldoende is om bij het eventueel wegvallen van de inkomsten van de verenigingsactiviteiten gedurende één jaar te kunnen voortzetten. Met de voorgestelde resultaatbestemming is de continuïteit in financieel opzicht redelijk verzekerd.

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
<i>Fondsen</i>		
<i>Pendersfonds</i>		
Stand per 1 januari	58.464	33.464
- onttrekking aan Pendersfonds voor onderzoek	-35.000	
- dotatie aan Penderfonds vanuit donaties	<u>34.607</u>	<u>25.000</u>
Stand per 31 december	<u>58.072</u>	<u>58.464</u>

Het Pendersfonds heeft als doelstelling het (mede)financieren van wetenschappelijk onderzoek, dat de kwaliteit van leven van huidige en toekomstige patiënten met longfibrose kan verbeteren. Voorstellen voor onderzoek kunnen door iedereen ingediend worden, maar zullen veelal komen uit de omgeving van leden van onze adviesraad. Over de voorstellen wordt beslist door het bestuur, in overleg met de leden van de adviesraad en eventueel andere deskundigen. De vereniging wordt zo mogelijk betrokken bij de opzet en uitvoering van het onderzoek.

De inkomsten van het Pendersfonds bestaan uit giften en donaties van personen of bedrijven, die de doelstelling van het fonds een warm hart toedragen. Donaties aan de vereniging, waarvan de gever heeft aangegeven dat deze bestemd zijn voor het Pendersfonds, worden in het fonds gestort; niet geormerkte donaties worden in principe gebruikt voor verenigingsactiviteiten. Het bestuur kan in incidentele gevallen besluiten gelden uit de algemene reserves van de vereniging doteren aan het Pendersfonds. Het bestuur streeft er naar de middelen van het Pendersfonds zo veel mogelijk te besteden aan de doelstelling (en de vrije reserve niet hoger laten worden dan € 50.000,-). Het bestuur zal de leden van de adviesraad uitnodigen met voorstellen te komen voor te financieren onderzoek.

Fonds speciale projecten

Stand per 1 januari	25.000	0
Aandeel verdeling saldo boekjaar	<u>0</u>	<u>25.000</u>
Stand per 31 december	<u>25.000</u>	<u>25.000</u>

	<u>31-12-2018</u>	<u>31-12-2017</u>
	€	€
<u>Voorzieningen</u>		
<u>Schulden</u>		
- Schulden op korte termijn		
Crediteuren	4.579	19.086
Subsidie PGO kwaliteitsproject	0	0
Vooruitontvangen donaties	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal schulden op korte termijn	<u>4.579</u>	<u>19.086</u>

Convenant samenwerking met Longfonds

In april 2011 is een convenant met het Longfonds ondertekend, waarin het volgende is vastgelegd:

- de samenwerking met betrekking tot de werkzaamheden van de projectmedewerker die in loondienst is bij het Longfonds, maar werkzaam is voor de Belangenvereniging Longfibrose-patiënten Nederland
- de invulling van een adviesfunctie door het Longfonds ten behoeve van de Belangenvereniging Longfibrose patiëntenvereniging Nederland
- de benoeming van de terreinen waarop beide organisaties samen optrekken.

Het convenant is aangegaan voor onbepaalde tijd maar wordt jaarlijks geëvalueerd.

In 2014 is een contract afgesloten met het Longfonds betreffende administratieve ondersteuning. Vanaf 1 oktober 2014 wordt de ledenadministratie verzorgd door medewerkers van het Longfonds. Vanaf 1 januari 2015 is de gehele financiële administratie ondergebracht bij het Longfonds.

F. Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
BATEN			
<u>Contributies en donaties</u>			
Contributies	14.711		11.349
Donaties	3.589		2.606
Donaties ten behoeve van Pendersfonds	<u>34.607</u>		<u>3.692</u>
Totaal contributies en donaties	<u>52.908</u>	<u>10.000</u>	<u>17.647</u>
<u>Nalatenschappen</u>			
Nalatenschappen	<u>0</u>		<u>81.656</u>
Totaal nalatenschappen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>81.656</u>
<u>Sponsoring</u>			
Sponsoring	<u>24.237</u>	<u>15.000</u>	<u>24.191</u>
Totaal sponsoring	<u>24.237</u>	<u>15.000</u>	<u>24.191</u>
<u>Informatiematerialen</u>			
Patiënten - infomappen	25	250	25
Verkoop boek 'Verslaafd aan zuurstof'	<u>285</u>	<u>0</u>	<u>260</u>
Totaal Informatiematerialen	<u>310</u>	<u>250</u>	<u>285</u>
Totaal opbrengst banken	<u>0</u>	<u>250</u>	<u>20</u>

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
<u>Instellingssubsidies Fonds PGO</u>			
Instellingssubsidie Fonds PGO	<u>45.000</u>	<u>45.000</u>	<u>45.000</u>
Totaal instellingssubsidies Fonds PGO	<u>45.000</u>	<u>45.000</u>	<u>45.000</u>
 <u>Overige baten</u>			
Sponsoring regionale bijeenkomsten	846	0	775
Subsidie Samen Beslissen	6.167	<u>0</u>	<u>0</u>
Bijzondere baten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal overige baten	<u>7.013</u>	<u>0</u>	<u>775</u>

Toelichting lastenverdeling - specificatie en verdeling kosten realisatie 2018 naar bestemming

De directe kosten worden per onderdeel toegekend aan een van de doelstellingen.

De personeelskosten worden verdeeld op basis van de urenregistratie. De overige indirecte kosten worden op basis van de verhoudingen in de personeelskosten verdeeld over de doelstellingen

Lasten	Bestemming					Totaal realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	Besteed aan doelstellingen							
	Lotgenoten-contact	Voorlichting	Belangen-behartiging	Project Samen Beslissen	Penders fonds			
	€	€	€	€	€	€	€	€
<u>Directe kosten</u>	<u>6.177</u>	<u>31.827</u>	<u>2.904</u>	<u>12.195</u>	<u>35.000</u>	<u>88.103</u>	<u>19.000</u>	<u>49.907</u>
<u>Indirecte kosten</u>								
Personeelskosten	12.601	16.839	7.167	796	0	37.402	49.900	36.699
Kantoorkosten	624	834	355	39	0	1.852	1.000	1.368
Bestuurskosten	415	554	236	26	0	1.231	600	1.919
Algemene kosten	<u>572</u>	<u>765</u>	<u>325</u>	<u>36</u>	<u>0</u>	<u>1.699</u>	<u>0</u>	<u>983</u>
Totaal indirecte kosten	<u>14.212</u>	<u>18.991</u>	<u>8.083</u>	<u>898</u>	<u>0</u>	<u>42.184</u>	<u>51.500</u>	<u>40.968</u>
Totaal	<u>20.388</u>	<u>50.818</u>	<u>10.987</u>	<u>13.093</u>	<u>35.000</u>	<u>130.286</u>	<u>70.500</u>	<u>90.875</u>

Vervolg toelichting lasten

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
	€	€	€
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN			
<u>Lotgenotencontact</u>			
Landelijke bijeenkomsten	5.784	5.750	5.956
Regionale bijeenkomsten	<u>393</u>	<u>3.750</u>	<u>2.073</u>
	<u>6.177</u>	<u>9.500</u>	<u>8.029</u>
- Landelijke bijeenkomsten			
Zaalhuur en catering	5.710		5.891
Sprekers- en representatiekosten	74		29
Reis- en verblijfskosten	<u>0</u>		<u>36</u>
	<u>5.784</u>	<u>5.750</u>	<u>5.956</u>
- Regionale bijeenkomsten			
Zaalhuur en catering	209		2.014
Reiskosten en representatie	<u>184</u>		<u>59</u>
Totaal regionale bijeenkomsten	<u>393</u>	<u>3.750</u>	<u>2.073</u>

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
<u>Voorlichting</u>			
Algemene folder	772	0	0
Nieuwsbrief	10.480	6.500	9.889
Website	2.387	1.000	451
Boek 'Verslaafd aan zuurstof'	1.013	0	0
Overige informatievoorziening	2.374	500	9.385
Awarenesscampagne	14.800	0	15.488
Totaal voorlichting	<u>31.827</u>	<u>8.000</u>	<u>35.213</u>
- Algemene folder			
Drukkosten folder/briefpapier	772		0
Vrijwilligerskosten	<u>0</u>		<u>0</u>
	<u>772</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
- Nieuwsbrief			
Druk- en verzendkosten	10.371	6.500	9.889
Reiskosten redactiecommissie	<u>110</u>		<u>0</u>
Totaal nieuwsbrief	<u>10.480</u>	<u>6.500</u>	<u>9.889</u>
- Website			
Onderhoudskosten	<u>2.387</u>	<u>1.000</u>	<u>451</u>
Totaal website	<u>2.387</u>	<u>1.000</u>	<u>451</u>
- Boek verslaafd aan zuurstof			
Druk- en verzendkosten	<u>1.013</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>1.013</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
- Overige informatievoorziening			
Informatieboek en infomap	<u>2.374</u>	<u>500</u>	<u>9.385</u>
Totaal overige informatievoorziening	<u>2.374</u>	<u>500</u>	<u>9.385</u>
- Awarenesscampagne	14.800	0	15488
Totaal awarenesscampagne	<u>14.800</u>	<u>0</u>	<u>15.488</u>
 <u>Belangenbehartiging</u>			
Vergader- en telefoonkosten	0		0
Reiskosten	0		0
Advieskosten	2.904		4500
Organisatie- en coördinatiekosten	<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal belangenbehartiging	<u>2.904</u>	<u>1.500</u>	<u>4.500</u>
 <u>Project Samen Beslissen</u>			
Projectkosten	<u>12.195</u>		<u>2.165</u>
Totaal Project Samen Beslissen	<u>12.195</u>	<u>0</u>	<u>2.165</u>

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
<u>Kosten onderzoek ten laste van Pendersfonds</u>			
Familiaire longfibrose	<u>35.000</u>	<u> </u>	<u>0</u>
Totaal kosten onderzoek ten laste van Penders Fonds	<u>35.000</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

INDIRECTE KOSTEN

Personeelskosten Longfonds	<u>37.402</u>	<u>49.900</u>	<u>36.699</u>
----------------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Dit betreft de personeelskosten van diverse medewerkers die in loondienst zijn bij het Longfonds, maar werkzaamheden doen ten behoeve van de Belangenvereniging Longfibrosepatiënten Nederland. Het gaat hier om diverse werkzaamheden, zoals ondersteuning van het bestuur, contacten met de achterban en externe partijen, redactie van het verenigingsblad, ledenadministratie en financiële administratie.

Kantoorkosten

Verzendkosten	1.264		1.024
Kantoorbenodigdheden	589		344
Kosten telecommunicatie	<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal kantoorkosten	<u>1.852</u>	<u>1.000</u>	<u>1.368</u>

Bestuurskosten

	<u>1.231</u>	<u>600</u>	<u>1.919</u>
--	---------------------	-------------------	---------------------

De leden van het bestuur werken onbezoldigd voor de Belangenvereniging Longfibrosepatiënten Nederland. Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan de bestuurders. De in 2018 gemaakte kosten betreffen reis-, telefoon- en representatiekosten van bestuursleden.

	Realisatie <u>2018</u>	Begroting <u>2018</u>	Realisatie <u>2017</u>
	€	€	€
<u>Algemene kosten</u>			
Administratie- en advieskosten	0	0	0
Representatiekosten	633	0	243
Bankkosten	207	0	181
Verzekeringen	167	0	167
Vrijwilligerskosten			
Overige algemene kosten	<u>692</u>	<u>0</u>	<u>392</u>
Totaal algemene kosten	<u>1.699</u>	<u>0</u>	<u>983</u>

G. Overige gegevens

Bestemming saldo

	€
Het saldo 2018 wordt als volgt verdeeld:	
- Continuïteitsreserve	-426
- Pendersfonds	-393
- Fonds speciale projecten	<u>0</u>
Totaal	<u><u>-819</u></u>

Deze verdeling is verwerkt in de balans per 31 december 2018.